

Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци в България през 2012 година

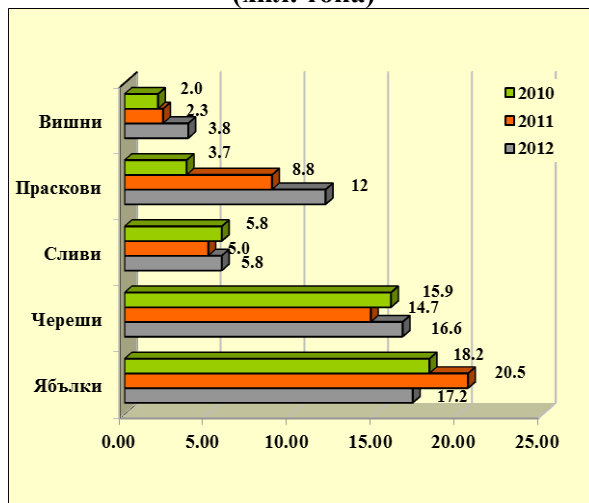
През 2012 година 155 предприятия са преработили 66.1 хил. тона пресни плодове и 73.3 хил. тона зеленчуци. Произведена е 59.1 хил. тона готова продукция от плодове. Над 67.7 хил. тона е готовата продукция от зеленчуци.

Предприятия от сектора на хранително-вкусовата промишленост за преработка на плодове и зеленчуци има почти във всяка област. През 2012 година са анкетирани 155 предприятия, като 30 от тях са включени за първи път. Като търговски дружества са регистрирани 83% от предприятията, преработващи плодове и зеленчуци, 15% са еднолични търговци, а 2% са кооперации.

С най-голям дял от преработените плодове са ябълките, черешите и прасковите.

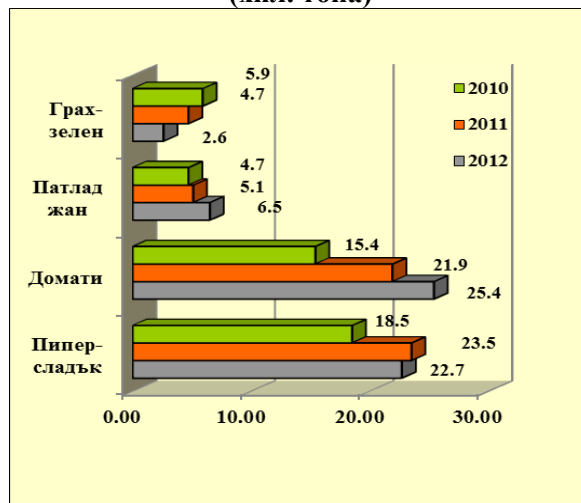
От преработените зеленчуци с най-голям дял са пиперът, доматиите и патладжанът.

Графика 1
Плодове, доставени за преработка
(хил. тона)

Източник: МЗХ, отдел "Агrostатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2012 г.

Графика 2
Зеленчуци, доставени за преработка
(хил. тона)

Източник: МЗХ, отдел "Агrostатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2012 г.

При разглеждане на настоящата публикация е необходимо да се има предвид следното:

- Това е анкета за дейността на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци в България, проведена от отдел "Агrostатистика" при Министерството на земеделието и храните.
- Данни за дейността си са представили 155 предприятия, работещи през 2012 година.

Над 40% от работещите производствени единици са с непрекъсната дейност. Останалите предприятия са работили сезонно – средно по 5 месеца в годината.

Капацитетът на производствените мощности за преработка на плодове и зеленчуци, обявен от предприятията, е зад над 551 хил. тона. Капацитетът на предприятията за преработка на праскови е за 33.4 хил. тона годишно. Степента на използването им през 2012 година е 36%. Капацитетът за преработка на домати е 137.8 хил. тона със степен на използване през 2012 година – 30%.

Преработващи едновременно плодове и зеленчуци са 39 от предприятията.

83 са предприятията, преработващи плодове през 2012 година

Преработени са 66.1 хил. тона пресни плодове (вж. табл. 4), с 1,9 % повече от предходната година. Плодовете, изкупени директно от производители, представляват 28.6% от общото количество на доставените плодове за преработка. Осигуреното количество плодове за преработка от търговци на едро или посредници е 35.4%. Едва 2.4% е делът на преработените плодове от 1.2 хил. дка собствени площи на предприятията преработващи плодове. Вносът на пресните плодове за преработка се е увеличил с 43% в сравнение с 2011 година. Около 3.67 хил. тона плодове са преработени на ишлеме.

В производството на готова продукция са използвани 2.6 хил. тона плодови концентрати или други междинни продукти, като 87% е делът от внос и 13% - местно производство.

Предприятията, преработващи плодове, са заявили, че през 2013 година имат намерение да преработят около 98 хил. тона суровина.

Методология на изследването

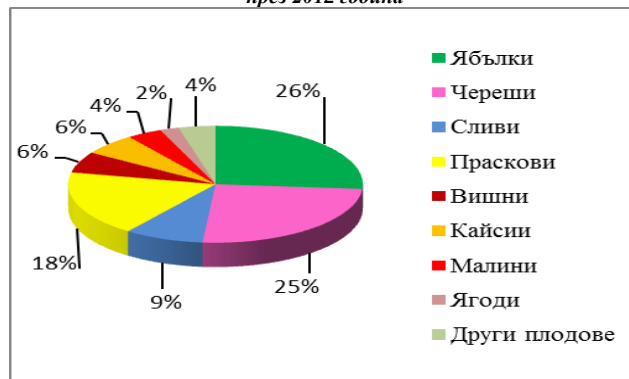
Изчерпателност: Списъкът на анкетираните единици е изчерпателен и е съставен с помощта на Съюза на производителите на консерви в България и на наличната административна информация в областните дирекции “Земеделие”. Анкетирани са 155 предприятия за преработка на плодове и зеленчуци.

Статистическият въпросник се състои от четири страници, съдържа 22 въпроса за доставените и преработени количества плодове и зеленчуци, готовата продукция и за капацитета на производствените мощности на преработвателните предприятия.

Провеждане на изследването: Изследването е организирано и проведено от отдел “Агrostатистика” към МЗХ през април - май 2013 година. Експертите по агrostатистика от областните дирекции “Земеделие” са провели интервю с ръководителите на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци на територията на областта и са попълнили статистически въпросник.

Обхват на изследването: Проведеното изследване е отраслово. Анкетирани са предприятия, които имат като основна или второстепенна дейност преработка на пресни плодове и/или зеленчуци.

Графика 3 Относителен дял на плодовете, преработени през 2012 година

Източник: МЗХ, отдел “Агrostатистика” – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2012 г.

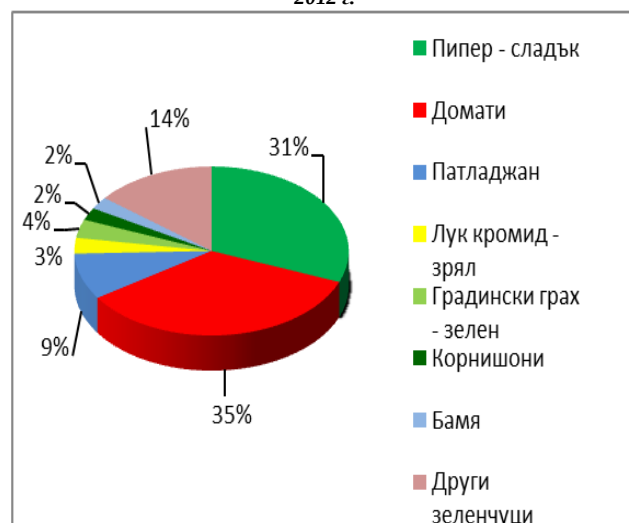
103 са предприятията, преработващи зеленчуци през 2012 година

През 2012 година са преработени 73.3 хил. тона пресни зеленчуци (вж. табл. 5). Количеството домати, доставени за преработка, са увеличени с 16 %, а на пипер са се намалили с 3,4%, в сравнение с 2011 година. Изкупените директно от производители зеленчуци представляват 76.3% от общото количество зеленчуци за преработка. От търговци на едро и посредници са доставени 13.8% от зеленчуците. Вносът на пресни зеленчуци за преработка е 4,4% от общото количество. Преработени са 3.28% зеленчуци собствено производство, отглеждани на около 2.7 хил. дка, стопанисвани от преработвателните предприятия. На ишлеме са преработени 780 тона зеленчуци.

В производството на готова продукция от зеленчуци е използван 5.7 хил. тона доматен концентрат, като 70% от него е внос.

Прогнозата на предприятията е за преработка на 93 хил. тона суровина през 2013 г.

Графика 4 Относителен дял на зеленчуците, преработени през 2012 г.

Източник: МЗХ, отдел “Агrostатистика” – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2012 г.

Производство на готова продукция от преработени плодове и зеленчуци през 2012 г.

През 2012 година готовата продукция от плодове е 59.1 хил. тона. Делът на плодовите концентрати и сокове представлява 27.2%, консервите (вкл. конфитюри и компоти) заемат 30.6%, а замразените плодове – 16.6%. Тези три основни продукта съставят 74.4% от произведената продукция от плодове.

В производството на 13.9 хил. тона готова продукция от праскови в захарен сироп и/или в натурален плодов сок са вложени 11 хил. тона пресни праскови и 70 тона концентрат.

Таблица 1

Производство на продукти от праскови

Преработена продукция от праскови	Вложена суровина (хил. тона)		Производство на готова продукция (хил. тона)
	Пресни праскови	Концентрат от праскови	
Праскови в захарен сироп и/или в натурален плодов сок	11.03	0.07	13.9

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2012 г.

Производството на готова продукция от преработени пресни **зеленчуци** (вкл. от гъби) е над 67.7 хил. тона. Консервите заемат 69.3% от общото количество готови зеленчукови продукти, замразените зеленчуци са 18.2%, а концентратите и соковете - над 10.1%.

Произведени са над 21 хил. тона продукти от домати (белени и небелени, сок от домати, доматен концентрат, кетчуп, замразени и сушени домати), като вложената суровина в тях е 24.6 хил. тона пресни домати и 2.7 хил. тона доматен концентрат. Най-висок е делът на произведения доматен концентрат (39.8% от общото количество готови продукти от домати). В производството на белени домати са вложени 5.9 хил. тона и е получена около 5 хил. тона готова продукция. Белените и небелените домати заемат 37.5% от общото количество готова продукция от домати.

Производството на смесена продукция от плодове и зеленчуци през 2012 г. е незначително.

Статистическа тайна

За да се гарантира конфиденциалността на индивидуалните данни, някои данни не могат да бъдат публикувани и са заместени със "с". Този символ е използван в следните случаи:

- Има по-малко от 3 производствени единици в разглежданата категория.
- Една производствена единица от разглежданата категория представлява повече от 85% от дейността на цялата категория.

Таблица 2

Производство на продукти от домати

Вид готова продукция от домати	Вложена суровина (хил. тона)		Производство на готова продукция (хил. тона)
	Пресни домати	Доматен концентрат	
Белени домати	5.92	-	5.05
Небелени домати	2.94	с	2.97
Сок от домати (съдържание на сухо вещество под 12%)	с	0.03	0.76
Доматен концентрат (съдържание на сухо вещество над 12%)	14.57	1.74	8.50
Кетчуп	с	0.91	3.96
Замразени домати	с	-	с
Сушени домати	с	-	с

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2012 г.

Реализация на готовата продукция през 2012 г.

Делът на готовата продукция от преработени плодове за търговската мрежа е 28.9%. Продукцията, произведена на ишлеме, е 4%. Износът на преработени плодове е 42.9% от общата продукция. С 2.8% се увеличава делът на количествата от плодова продукция на склад към 31.12.2012 г.

Реализираната в търговската мрежа готова продукция от преработени зеленчуци е 40.5%, а износът се запазва спрямо 2011 год. на 30%. Делът на зеленчуковата продукция на склад е 27.6%. Запазва се спрямо 2011 г. и делът на продукцията, преработена на ишлеме в предприятията, който е 1.4%.

Таблица 3

Реализация на готовата продукция от плодове и зеленчуци през 2012 год.

Предназначение на готовата продукция	Продукция от плодове		Продукция от зеленчуци	
	(хил. тона)	%	(хил. тона)	%
За собствена консумация	0.0	0.0%	0.7	0.8%
Продукция, преработена на ишлеме в предприятието	2.9	4.0%	1.4	1.4%
За търговската мрежа	21.2	28.9%	38.6	40.5%
За износ	31.6	42.9%	28.2	29.7%
Количества на склад към 31.12.2012 г.	17.7	24.1%	26.3	27.6%

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2012 г.

Таблица 4

Основни видове плодове, преработени през 2012 година

Видове плодове	Брой предприятия	Произведени от преработватели	Внос	Изкупени директно от производители	Доставени чрез търговци и посредници	Преработени на изпеле	Общо количество преработени плодове		Прогнозни количества за 2013 г.
		хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	%	хил. тона
Ябълки	20	с	с	6.84	2.59	с	17.37	26.3%	51.28
Череша	26	с	4.44	с	9.91	1.06	16.62	25.1%	17.77
Сливи	30	с	-	с	3.76	0.25	5.75	8.7%	2.90
Праскови	17	-	5.91	2.63	с	с	12.00	18.2%	8.81
Вишни	26	-	-	1.97	с	с	3.84	5.8%	2.96
Кайсии	25	-	с	1.25	1.52	с	3.92	5.9%	6.33
Малини	39	0.16	-	1.82	0.41	0.17	2.56	3.9%	2.86
Ягоди	32	0.07	с	0.57	0.37	с	1.37	2.1%	2.24
Други плодове	///	0.09	с	0.89	с	0.05	2.67	4.0%	3.03
Общо:	83	1.60	18.55	18.90	23.40	3.67	66.11	100.0%	98.18
	%	2.4%	28.1%	28.6%	35.4%	5.5%	100.0%		

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2012 г.

Таблица 5

Основни видове зеленчуци, преработени през 2012 година

Видове зеленчуци	Брой предприятия	Произведени от преработватели	Внос	Изкупени директно от производители	Доставени чрез търговци и посредници	Преработени на изпеле	Общо количество преработени зеленчуци		Прогнозни количества за 2013 г.
		хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	%	хил. тона
Пипер - сладък	64	с	2.29	17.44	1.76	с	22.71	31.0%	24.00
Домати	40	с	-	21.05	3.56	с	25.41	34.7%	41.62
Картофи	8	с	с	0.34	с	-	0.46	0.6%	0.92
Патладжан	30	0.18	0.31	5.57	0.43	-	6.48	8.8%	5.31
Лук кромид - зрял	14	-	с	с	0.97	-	2.21	3.0%	1.51
Градински грах - зелен	12	с	с	2.11	с	с	2.60	3.5%	3.71
Корнишони	30	0.02	с	0.77	0.80	с	1.74	2.4%	1.79
Градински фасул-зелен	16	с	-	0.98	с	-	1.53	2.1%	3.08
Гъби	24	0.19	с	с	0.82	-	1.18	1.6%	1.21
Моркови	30	с	с	0.96	0.29	-	1.29	1.8%	1.10
Главесто зеле	20	0.04	-	0.43	0.55	-	1.02	1.4%	1.01
Бамя	8	-	-	1.15	с	с	1.73	2.4%	1.61
Сладка царевица	6	с	-	0.91	-	с	0.95	1.3%	1.78
Други зеленчуци	///	с	с	3.35	0.42	0.06	4.01	5.5%	4.43
Общо:	103	3.28	3.20	55.96	10.10	0.78	73.30	100%	93.13
	%	4.5%	4.4%	76.3%	13.8%	1.1%	100.0%		

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2012 г.

Таблица 6

Готова продукция от плодове и зеленчуци, произведена през 2012 година

Произведена продукция	Прясно пакетирани	Замразени	Сушени	Туршии	Консерви	Концентрати и сокове	Други продукти	Общо
	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона
От плодове	с	9.82	с	///	18.06	16.06	13.65	59.05
От зеленчуци	с	12.09	0.46	0.91	46.09	6.83	с	66.40
Смес (от плодове и зеленчуци)	-	с	-	-	с	-	-	0.08
От гъби	0.15	0.10	0.01	///	0.82	-	-	1.08
От картофи	с	с	-	///	-	///	-	0.24

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2012 г.

Публикацията е приключена редакционно на 8 юли 2013 г.
Изготвил: Михаил Михайлов, МЗХ, отдел "Агостатистика"
Композиция и печат: МЗХ, отдел "Агостатистика"

За повече информация: МЗХ, отдел "Агостатистика"
Тел. 02/985 11 140; факс: 02/980 82 94;
E-mail: agrostat@mzh.government.bg www.mzh.government.bg

